

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptiju
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki dragi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Posamezna številka velja v Ptiju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upravnitvo
ni odgovorno.

Cena oznanil je za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—

Pri večkratnem oznanilu je cena po-
sebno znižana.

Štajerc.

Štev. 25.

V Ptiju v nedeljo dne 14. decembra 1902.

III. letnik

Našim naročnikom.

Od novega leta naprej bodo izdajali naš list v večji obliki. Priobčili bodo vsakokrat še več novic kakor do sedaj in se ozirali samo na kmečke koristi. Iz tega nam bode seveda naraslo tudi več stroškov. Zato nam je treba naročnino povikšati. Naš list bode toraj veljal od novega leta naprej za celo leto **en goldinar**, posamezna številka 3 krajcarje. Zastonj ne dobi lista nišče, ker ni nič na svetu zastonj, in ker mi tudi moramo vse plačati. Trudili se bodo, da bodo kolikor je v naši moči kmetom pomagali v sakem oziru. Odprli bodo tudi novo predalce v našem listu, v katerem nas bode lahko vsaki naročnik tudi povpraševal v sodnijskih razmerah, o tožbah, o procesih v kazenskih zadevah itd. Radovoljno bodo vsakemu svetovali kam se naj obrne in kako mu je postopati pri tej ali oni pravdi,

ako je že zares potreba neizogibna, da mora koga tožiti.

Tu in tam bodo prinesli tudi kako sliko iz dnevnih dogodkov. Upamo, da nam ostanejo naši vrli napredni kmetje zvesti, in da nam bodejo plačevali kakor do sedaj naročnino redno, čeprav smo jo morali povikšati za 40 krajcarjev. Vsi tisti, kateri so že do sedaj naročeni in kateri še se naročijo do prihodnjega 1. januarja, plačajo samo 60 kr. Naj se toraj hitro naroči, kdor še se misli v tem letu naročiti. Na naročila brez denarja se ne moramo ozirati, ker moramo tudi mi vse gotovo in takoj plačati. Dragi kmetje, gotovo ste prepričani, da nimamo pri našem podjetju nikakega dobička, sploh pa ga tudi nočemo imeti.

Vsaki bodo sprevidel, da mu list z takoj mali denar prinese vsakokrat dovolj novega, dovolj poučnega koristnega in tudi veselega. Vprašali smo več kmetov, akom jim je prav, da postane list dražji in vsi

Pripovedka o fantu, ki je z mačkami oral.

(Dalje.)

Čez nekaj časa je bilo pa tam blizu kraljestvo dano na stavo, da kdor bi z drugega nadstropja vjel jezdeč na konju prstan, ki se mu bo spustil skozi okno, tisti bi dobil kraljestvo in kraljičino. Ko sta rejša dva brata zvesta, začela sta tudi očeta prositi, naj bi vsakemu kupil konja.

„Bova tudi midva poskusila srečo.“ Res je oče kupil vsakemu konja, mlajši pa je na peči z mačkami oral in se jima je smijal in rekel: „Kako sta vidva neumna, če sta ravno v šolo hodila, ko gresta tja na stavo!“ Ko onadva odideta, pobere on svoje mačke, vzame mesengasto uzdo, gre tja na tisti travnik, jo potrese, in glej, takoj pride tisti mesengasti konj in prinese za mladega kneza obleko

ali opravo. Fant sleče navadno obleko in obleče ob leko prinčevsko, katero mu je prinesel mesengast konj. Obleka je bila vsa z mesengom vezana. Fant sede na konja in jezdi proti grajščini. Ko ga zagledajo, pozdravljajo ga kar od daleč in vsi se hoteli, da bi bil najprej poskusil stavo. Pa je rekel: „Le drugi naj prej stavo poskusijo, ki so že del časa tukaj; jaz sem pa nazadnje prišel, bom pa tudi najzadnji igral.“ Kraljičina ga je tudi od daleč videla in si je mislila: „Ko bi ta dobil stavo, potem bi bila srečna.“ Vsi so stavo poskusili, pa nobeden ni vjel prstana. Prišla je vrsta na mladeniča ki je imel mesengastega konja; zaleti se okoli grajščine in ki pride pod tisto okno, iz katerega so vrgli prstan, kar seže z roko, pa je imel prstan na prstu. Radi bili govorili ž njim, pa je kar zletel in izginil in še tja na tisti travnik; ročno sleče mesengasto obleko

so bili s tem zadovoljni, ker so prepričani, da bode „Štajerc“, ako bode treba za njega par desetic na leto več plačati, gotovo tudi mnogo več prinesel.

Toraj naročite se tako hitro, kako je mogoče! Dragi kmetje, ostanite nam, kakor do sedaj zvesti, da pa smo Vam mi zvesti prijatelji, o tem se je gotovo že vsak prepričal! Nekateri farji in dohtarji nas bodejo črtili, naj jih bode, saj vejo zakaj! Ako Vas mi nebi pred njimi svarili, bi gotovo držali ti gospodje z nami.

Zdaj pa vidijo, da so se kmetje začeli braniti, da jim ni več za farški, za dohtarski jarem, zato pa se nas tako bojijo. Ta strah kažejo s svojim ljutim preganjanjem našega lista.

No, dragi nam farški bratje in farški podrepniki, zakaj pa potem vi čitate naš list, ko pa ga tako preganjate? Klerikalci letè navadno prvi na pošto po „Štajerca“. Zakaj le neki?

Prižnice, (kancelni), spovednice, misijoni, farovži, vse, vse se je že porabilo in se še danes rabi proti „Štajercu“ in glej, po vsakem takem misijonu, po vsaki taki pridigi smo dobili ravno z istega kraja zopet več novih naročnikov. Pošiljal je „Štajerc“ „kaplanček“ z Maribora in njegovi zahrbtniki k — hudiču, a „Štajerc“ pa vedno prospeva, in se bode sedaj celo povečal.

Krasen dokaz, da ga kmetje ljubijo, ker je edino pravi kmečki list!

in obleče navadno, pobere svoje mačke in gre ročno domov na peč z mačkami orat. Ko brata prideta domov, vpraša ju precej, kateri je stavoobil. Rekla sta: „Nek tak mladenič je prišel, ves je bil v mesengastem oblačilu, on je dobil prstan.“ Nobeden ni vedel, kdo je bil. On pa reče: „Saj sem vama prej pravil, da sta neumna, če gresta. Jaz doma z mačkami na peči orjem, pa mi je zmerom dobro.“

Ko ni vedel kralj, kdo je dobil kraljestvo in kraljičino, razglasil še je jedenkrat, da kdor bo pri grajščini z najvišjega okna zlato jabolko dobil na konji jezdeč, njegovo bo kraljestvo in kraljičina. Ko to dva brata zvesta, spet očeta prosita, naj bi smela iti srečo poskusit; morebiti da dobi kateri zlato jabolko. Oni pa, ki je na peči z mačkami oral, smejal se je in rekel: „Kako sta neumna; saj ne bosta ničesa dobila! Jaz pa bom doma z mačkami oral, pa mi bo

Preganjanje.

Kdor se zavzame za tiste, kateri se preganajo, ta izpolni s tem svojo človeško, svojo kristjansko dolžnost. Vsaki, kateri ljubi pravico, ne bode tudi nikdar zamudil, da ne bi takemu, kateri se zares preganja, pomagal. Naravno je toraj, da dobijo preganjani kaj lahko in hitro podporo. To dejstvo pa zlorablja tudi drugi, kateri se množici kažejo kakor da bi jih kedopreganjali, katerih pa nihče ne preganja.

„Vera je v veliki nevarnosti, sovražniki Kristusovi vladajo na svetu. katoliška cerkev, duhovniki se preganjajo!“

Te in enake besede se slišijo povsod dandanes, slišijo se v mestih, slišijo se na kmetih. A ne samo, da bi se govorile, temveč napišejo in tiskajo se ter se tako razprostirajo med ljudstvom.

Ker se je tudi naš list že večkrat podolžil, da je proti veri, da je proti duhovnikom, da jih preganja, da se vera odganja, hočemo danes nekaj besed o tem spregovoriti.

Ali je res, da je vera v nevarnosti? Ali je res, da vladajo na svetu sovražniki Kristusovi? Odgovor: Prava, resnična naša sveta vera ne more biti nikdar v nevarnosti. Ona je človeku tako globoko vtisnjena v dušo in v srce, da je ne more odstraniti nobena moč celega sveta. Nauki Kristusovi so tako lepi, tako dobrni, da ne bode nikdar pravi človek o njih dvomil in dokler bodejo živeli ljudje, kateri imajo zdravo pamet, se bodejo po Njegovih naukih ljubezni ravnali.

Ali je toraj res, da se katoliška vera, katoliška cerkev kot taka preganja? Odgovor: Ni res! Vsaki človek živi pri nas po svojem verskem prepričanju in država skrbi posebno pri nas na Avstrijskem, da mu tega verskega prepričanja ne sme nihče kaliti. Katoliki imajo svoje službe božje, svoja cerkvena opravila in država skrbi zato, da se pri tem ne motijo, da celo, ako bi na primer pozabil človek, kateri je od druge, toraj od tuge vere, vzeti klobuk z glave, ga zato postava kaznuje. Otroci, vojaki, dijaki i. t. d.

zmirom dobro.“ Ko ona dva odideta, pobere mladenič svoje mačke v torbo vzame srebrno uzdo in gre na tisti travnik, potrese uzdo, pa pride tisti srebrni konj in prinese za princa obleko. Bila je vsa z srebrom vezana. On zajaše konja in zdirja proti grajščini. Od daleč ga že pozdravlja. Vsi so hoteli, da bi on prvi poskusil srečo, pa je rekел: „Le drugi naj prej poskusijo, ki so delj časa že tukaj, potlej bom pa jaz.“ Vsi so poskusili, nobeden ni dobil jabolke. Sedaj poskusi ta, pa jo je prvikrat dobil. Na to ročno odide, da niso vedeli kam, na tisti travnik, sleče prinčevsko obleko in obleče navadno, pobere v torbo svoje mačke in ročno gre domov na peč z mačkami orat. Onadva prideta domov, bila sta prav žlostna; ta jima pa reče: „Saj sem vama prej povedal, da sta neumna, ko tje hodita. Jaz doma na peči z mačkami orjem, pa mi je zmerom dobro.“

morajo iti v cerkev ob vsakem prazniku, ker to poštava zahteva; ako tega ne storijo, se kaznujejo. Duhovniki vživajo popolno prostost, tudi kar se tiče njihovega političnega prepričanja, da, celo agitiranja, med tem, ko tega ne vživajo drugi stanovi. Le naj poskusi na primer kak učitelj tako agitirati, kakor kak kaplan, potem bode že videl, kaj se mu bode zgodilo! Naši poslanci v državnem in deželnem zboru so večinoma duhovniki, ali pa vsaj ljudje, na katere duhovniki s svojim političnem prepričanjem vplivajo.

Duhovniki in cerkve imajo navadno veliko premoženje in duhovščini se godi prav dobro. Saj morda vsaki ve, da se slišijo med ljudstvom večkrat besede: „Duhovniški stan je najboljši stan, ker njemu ne poplavi voda, njemu ne poklesti toča, njemu ne uniči mraz ničesar!“ To se pravi, duhovnik dobi svoje plačilo, za njega mora država skrbiti in vsaki se lahko prepriča, da gospodje s farovža preslabo ne živijo! Malo kje najdeš duhovnika, kateri ne bi bil prav dobro podrejen.

Kje je toraj tisto preganjanje, od katerga se toliko govori in piše? Kako si upajo ti gospodje od preganjanja govoriti, ko se jim tako dobro godi, ko država za njih tako očetovsko skrbi?

Kako pa vendar pride, da ljudstvo veruje te laži od preganjanja cerkve in duhovnikov?

To pride tako:

Mnogo duhovnikov — hvala Bogu, vsi ne — se v seminarah (duhovskih šolah) tako izšolajo, da se jim že tam vcepi v dušo v prvi vrsti politika, a šele v drugi vrsti dušno pastirstvo svojih bodočih faranov. Politika pa je popolnoma posvetna reč, in v posvetnih rečeh duhovnik ravno tako lahko zgreši pravo pot, kakor vsak drugi človek, politično mnenje duhovnika ni vsikdar pravo, posebno ne za druge stane. Vsaki stan si želi to, kar mu koristi. Gotovo pa nam bode priznal vsaki, da so želje kmeta, delavca popolnoma druge, kakor pa želje župnika, dohtarja, kaplana. Kar enemu koristi škoduje drugemu. Toraj ne sme, in ne more zahtevati, duhovnik, da bi njegovi farani imeli tisto po-

litično prepričanje, kakor je goji on. Ne, nasprotno vsaki državljan ima pravico gojiti in imeti s voje politično prepričanje.

A vendar pa, če sme vsaki človek imeti svojo lastno politično mnenje, hoče mnogo duhovnikov v siliti ljudstvu svoje politične nazore. Kateri ni njihovega mnenja, ta se preganja, se sovraži, grozi se mu s — peklom!

Ako se na primer kmetje in delavci noč in dan trudijo, da se preživijo, in ako pri tem težkem boju za obstanek zapazijo, da klerikalci njihov boj za kruh, ne da bi ga zlajšali oteškočijo, tedaj se nam ni čuditi ako, jih to razljuti, tedaj se nam ni čuditi ako postanejo sovražniki klerikalcev, ako jih pregaujajo. A dobro moramo ločiti celo stvar: Nikdar se ne preganja duhovnik, nikdar ne oznanjevalec presvetih Kristusovih naukov, nikdar ne dušni pastir, temveč preganja se,ako se to že zares zgoditi, politikar. Le tedaj je ljudstvo duhovnikom nasprotno, le tiste preganja, od katerih ve, da jim je bolj za politiko, kakor pa za vero. Tisti duhovnik se preganja, kateri pri zborovanjih glasno in gladko, dobro premišljeno po cele ure govoriti, ako pa pride na prižnico, (kancel), niti četrt ure ne more govoriti. Tisti duhovnik se preganja, kateri zanese kot apostol miru tja v zadnjo gorsko kočo preprič in sovraštvo, ker je s svojimi političnimi nazori posegel celo v družinsko življenje. Tisti duhovnik se s pravico preganja, kateri pozabi za časa kake volitve na vse molitve, in hodi od hiše do hiše, da bi nabral glasov za svojega kandidata, tisti duhovnik se s pravico sovraži, kateri piše časopise, da bi ž njimi ljudstvo nahujskal, da bi zasejal preprič med sosedje, samo raditega, ker niso njegovega prepričanja, njegove narodnosti! Kdo pa hujška najbolj Slovence proti Nemcu? Kakor smo že trdili na tem mestu, to delajo najbolj mlađi neizkušeni kaplani in pa njihovi — botri dohtarji. No, in ako je ljudstvo proti takim duhovnikom, še to ni preganjanje, ne, ljudstvo jih ne preganja, ljudstvo se jih brani!

so ga pozdravljati. Kraljičina je mislila: „Ko bi dobil tale, ki je tako zál, kakor solnce.“ Vsi so hoteli, naj bi prvi poskusil, pa ni hotel, rekel je: Le drugi naj prej, ki so prej prišli, jaz sem najzadnji.“ Vsi so poskusili, pa nobeden ni mogel gori. Naposled pa ta poskusi; bil je pa tako ročno gori, kakor bi mignil in v trenutku bil je zopet na tleh, kakor blisk. Nikdo ga ni mogel raniti. Kraljičina pa je bila močno žalostna, ko ni vedela, kdo je bil. Ko pride na travnik, ročno sleče prinčevsko obleko in obleče navadno, konju sname uzdo, mačke pobere in gré naglo domov na peč z mačkami orat. Ko brata prideta domov, bila sta žalostna, on pa nju vpraša: „Kako je bilo, ali sta kaj dobila?“ Pa rečeta: „Takšen mladenič je prišel, čisto je bil zlat. Ta je dobil venec, pa nobeden ni vedel, kam je izginil.“ Brat jima reče: „Saj sem povedal, da sta neumna, ko hodita tja. Jaz pa doma

Kralj spet ni vedel, kdo je dobil kraljestvo, kdo je dobil prstan in jabolko; zopet je dal razglasiti, da kdor bi imel takega konja, da bi na vrh graščine šel po stopnicah, tam pridobil lep venec in potem skočil jezde na tla on bo dobil kraljevstvo in kraljičino. Spet to izvesta brata in prosita očeta, naj bi jima kupil prav živa konja. Res jima je oče kupi, mlajši se jima pa smeje: „Kako sta neumna; jaz pa doma na peči z mačkami orjem, mi je pa zmerom dobro.“ Potem sta onadva odšla, ta pa je pobral svoje mačke in je vzel tisto zlato uzdo in je šel na tisti travnik, potrese uzdo, in pride tisti zlati konj in prinese prinčevsko obleko. On sleče navadno obleko in obleče prinčevsko ter zajaše zlatega konja proti graščini. Kralj je bil razglasil, če pride zopet tisti princ, naj se rani, da ga bodo potlej poznali. Ko ga zagledajo, začeli

— 4 —
Pravi duhovnik — hvala Bogu, da še je dovolj takih — uživa povsod veliko spoštovanje. Vse ga čisla, vse ga ljubi! Kot krasen v z g l e d zato so naš milostljivi knez in škof sami, katerih pač v s i l j u b i o, ker jim n i z a politiko, kateri tako živijo, kakor mora živeti pravi učenec Kristusov. Duhovniku pa, ki seje nemir, se bode gotovo povsod tudi nasprotovalo in ako se spremeni to nasprotovanje nazadnje v p r e g a n j a n j e, se nam ni ni čuditi.

Naš list ni bil nikdar proti pravim duhovnikom, ako je pa tu in tam opral kakega duhovnika, kateri ni tako postopal, kakor to zahteva od njega sveti stan in poklic, potem bi mu ti gospodeki morali biti hvaležni za to, da jim je pokazal pravi pot, ne pa, da ga p r e g a n j a j o. Da pa gospodje v dolgih černih suknjah „Štajerca“ preganjajo, to pač ve vsaki dovolj! Na naši strani ni p r e g a n j a n j a, ni sovraštva, preganjanje je na klerikalni strani!

Duhovniki naj živijo tako, kakor jih je Kristus učil, potem jih bodemo z veseljem — h v a l i l i !

Proti veri se ni v našem listu pisala nikdar ne ena beseda, nasprotno, vsikdar smo zagovarjali našo katoliško sveto vero. Kmetje, kaplanček v Mariboru nas imenuje protestante, luterance, brezverce, o n p i š e k o t d u h o v n i k o d n a s, d a n a s m o r a t e p o s l a t i k h u d i č u, sodite sami, kje je h u j s k a r i j a, kje p r e g a n j a n j e, mi se ne bojimo, da bi n a s o b s o d i l i !

Spodnje-štajerske novice.

V Mozirju je po kratki bolezni preminul kapelan g. A. Šijanec, ki je bil tihenravi in jako blagega in plemenitega srca. Med prebivalstvom ni delal sovraštva in ni vnemal nepotrebnih prepirov, kakor to danes, žalibog, dela toliko duhovnikov. Pogreb njegov je bil veličasten. Razun lepega števila duhovnikov in velike množice domačih županov udeležilo se je pogreba tudi dosti njegovih prijateljev iz Šoštanja, Velenja in še od drugod. In ko so krsto položili v grob, ter so mu pevci še zapeli nagrobnico v slovo,

za pečjo z mačkami orjem in mi je zmerom dobro.“

Nato je prstan, jabolko in venec pregledoval na peči.

Ko je oče prišel v hišo, je pa videl, da ima njegov najmlajši sin tiste reči, ki so bile dane v stavo. Oče je precéj šel kralju povedat, da ima njegov najmlajši sin prstan, jabolko in venec. Kralj mu je rekел, naj pride on k njemu. Oče gré domòv, fantu pové, naj gre h kralju, fant pa reče: „Le pojrite kralju povedat: Kakor je njemu daleč od mene, tako je meni do njega.“ Oče gre kralju povedat, kaj je rekel sin. Ko mu pove, sinov odgovor, zavzame se kralj in ukaže najlepšo kočijo napreči in s seboj vzame lepo prinčevsko obleko. Ko pride do tiste hiše bil je fant za pečjo in je z mačkami oral. Kralj vpraša očeta, kje je tisti fant, ki ima prstan, jabolko

solzila so se vsa očesa, kar pač priča, kako ljudstvo ljubi pravega d u h o v n i k a, kakršen je bil pokojnik. Med mnogimi venci, kateri so se na krsto položili, bil je tudi venec mozirskih tržanov z napisom: „Miroljubnemu svečeniku!“ Ohranimo blagom pokojniku trajen spomin!

Pri konzumih vedno lepše. O zmešnjavah o marenberškem konzamu se nam poroča še sledeče: Ko je bil g. župnik Juri Ž m a v c iz Remšnika kot obdolženec v konzumski kazenski zadavi zaslišan, se ga je polastila jeza in kes pa je tedaj rekel: „Vse je kradlo, kar je bilo pri konzumu!“ Ko pa so Klobučarja zaprli, je vskliknil: „Zdaj pa naj še tistega hudiča, kaplana Somreka zaprejo, ki nam je konzum ustanovil!“ Te dve izjavi skesanega in potrtega srca naj bodo vsem klerikalnim botrom konzumov v svari. Kesanje pride navadno prepozno!

Dopisi.

Iz Šmartna na Paki. Nekoliko v odgovar „Slov. Gosp.“ Že dalje časa nameraval sem, Vam poročati o dogodkih v našej občini; kajti Vaš list je edini slovenski štajerski časnik, ki se upa povedati resnico tudi tistim, ki so se smatrali do sedaj pri nas za nezmotljive in nedotakljive. Vaš list odprl je že marsikateremu oči, da ne verjame slepo vsakemu mlečnozobnemu kaplančku ali mežnarčku, kateri šejuje pod plaščem svete vere soseda proti sosedu, sina proti očetu, stariše proti otrokom, druge zopet proti svojim dobrotnikom, Slovenca proti Nemcu. Ljudje, ki so poklicani oznanjevati resnico, ki je hčerka božja in oznanjevati mir, ljubezen in medsebojno spoštovanje, netijo povsod prepri in sovraštvo. Le sejte veter, želi bodete vihar! Tako godilo se je pri nas zadnji čas ob priliki občinskih volitev in se še godi, kajti „Slov. Gospodar“ prinesel je v svoji zadnji številki jako nesramen in lažnjiv dopis iz našega kraja. V tem dopisu blati se častitljiva oseba tukajšnjega gospoda barona, kateri je največji dobrotnik cele občine. Gospod baron živi že 35 let tukaj v občini in se ni nikdar vmešaval v strankarske prepire, pač pa je povsod rad pomagal, kjer je bilo

in venec. Oče pokaže za peč, in kralj reče: „Tako, ti imas?“ Fant pravi: „Mislim, da imam!“ — in pokazal je tisti zlati prstan, zlato jabolko in zlati venec. Potlej ga je kralj oblekel v lepo prinčevsko obleko, katero je prinesel s seboj, in potlej mu je rekel: „Sedaj pojdeš pa z menoj!“ Fant je rekel: „Že grem, toda drugače ne, da vzamem mačke s seboj. Maček ne pustim, dokler bom na svetu.“ Kralj mu reče, naj jih vzame. Pa je pobral mačke v torbo in nje vzel s seboj. Ko pridejo do grajsčine, vede ga kralj gori. Kraljičina je bila pa prežalostna, ko je dobila tega buteljna. Fant je rekel: „Tukaj imate kar špičaste peči; kako bom pa na peči s mačkami oral?“ Naglo so mu morali plano peč pozidati, da je potlej z mačkami po njej oral. Drugi so se mu pa smijali in ga imeli za norca.

(Konec sledi.)

treba kaj občekoristnega storiti. Koliko storil je on in njegova družina vsako leto za ubogo mladino in koliko za cerkev. Ustanovil je tudi prepotrebno društvo za zidanje nove cerkve, katere smo res prav potrebeni. Daroval je v to svrhu takoj 2000 kron in po njegovi zaslugi nabralo se je že okoli 20 tisoč kron. In kakšno plačilo ima? Imenujejo ga brezvernega liberalnega nemškega barona. Čemu pa jemljete tisočake od nemškega barona, čemu hodijo slovenski reverži k nemškemu baronu pomoči iskat? On ne vpraša, si li Slovenec ali Nemec, on pomaga, kjer je treba! Koliko ste pa vi „prečastiti“ gospod župnik, gospod kaplan in mežnarjevi že storili in dali za cerkev? Koliko ste storili za uboge odrasle in za ubogo šolsko mladino? Da, res delujete za cerkev, a pustite si vsak korak, vsak očenaš plačati. Čemu vsa ta gonja? Ker se je gospod baron in ž njim vsi neodvisni, samostojno misleči posestniki, kateri nečejo biti več pod Pirtošek župnikovim kurateljstvom (nadzorstvom), upali pri občinskih volitvah nastopiti proti dosedajnemu županu. O postopanju odstopivšega župana niti ne govorimo, prišli bi predaleč; mož je obsojen, politično mrtev, privoščimo mu zaslužen pokoj. Ali vedenje župnikovo in njegovih zavednih kimovcev nam je nerazumljivo! Pojte se solit z Vašo „zavednostjo.“ Kaj je vaša zavednost? Nič drugačia, kakor strah pred farško maščevalnostjo. Ti strahopetni zavedneži se tresejo pred vsako črno suknjo, ker vedo, da taista nikomur več ne odpusti, kekar se ji enkrat zameri, dasi vsak dan moli: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo našim dolžnikom!“ Ti brezvestni ljudski hujškači imenovali so našo stranko najpred „demokraško“, kar pomeni toliko, kakor stranko delajočega ljudstva. Je li delo, bodisi z rokami ali duševno delo sramotno? Ko se je tem zavednim bistroumnežem z tako verodostojne strani pomen te besede razložil, nas nihče več z demokrati zmerjal ni. Treba je bilo izumeti drugačia agitacijskega sredstva. Imenovali so nas odslej brezverne liberalce, kateri hočejo vero, župnika in kaplana odpraviti. Ker pa smo ravno tako dobri kristjani in vsaj tako globokega verskega prepričanja kakor župnik Pirtošek in drugi taki ljudski osrečevalci sami, volili smo župnika tudi mi in občinski odbor. Sedaj, ko ne morejo svojih vernih ovčic, ali bolje koštrunov več s takimi neslanostmi citati imenujejo nas v slaboznanem „Slov. Gospodarju“ in pa v „Fihposu“ „nemškutarje“. Raca nadodi, — sedaj ste jo pa zadeli! Zdaj bo po nas! Žid občinskih volitev je bil 9 proti 9, toraj obe stranki enako močni. Pri volitvi župana izjavil je naš kandidat, vrl narodnjak in poštenjak, da sebe ne voli za nobeno ceno. Beseda dana sveta naj ti bo, ako je mož tudi ravnal in oddal prazen listek, istočako storil je tudi še drug naš odbornik. Na ta način prepustili smo jim župana prostovoljno, zlasti, ker proti osebi taistega nimamo prav nič ugovarjati in spoštujemo tudi našega političnega nasprotnika, ki je spoštovanja vreden. Med tem, ko se je kandidat nasprotne stranke udal pritisku in volil sam

sebe, dasi je popred g. baronu in drugim jo kaže zatrjeval, da se županom nikakor ne da voliti. Novemu županu častitamo ter želimo živeti zanaprej v miru in slogi ž njim. Pričakujemo pa od njega popolno nepristranost in pravičnost česar smo pri prejšnjem tako britko pogrešali. Svarimo ga pa tudi pred vsemi laži-prijatelji, kateri so delali za njega in ga volili za to, ker so mislili, da jim bode slepo orodje. Tako izrekel je n. pr. prijatelj župnik Pirtošek nekaj dni pred volitvami jako neugodno sodbo o njem (novem županu)!! Ravno tako pisal je ta „krščanski pravični“ mož meseca julija t. l. glede občinskih volitev jako lastavo pismo gospodu baronu, v katerem mu hlini v imenu občine svojo krščansko hvaležnost, med tem ko je za hrbotom udrihal brez prenehanja po njem. Taki možaki so to! Takšen mož je tudi naš prečastiti gospod kaplan, kateri je o priliki vinske zbirce (beringe) naše volilce pomiloval, češ, da jih obžaluje, ker so tako daleč zašli in volili z našo stranko. Gospod kaplan, mi tudi obžalujemo Vas, da ste tako hitro pozabili dane besede. Ste li pozabili, kakšnih misli ste bili poprej. Zahvaliti se moramo tudi preč. gospodu braslovškemu dekanu, da se je na dan volitve potrudil k nam in se lahko osebno prepričal, da imamo v našej občini neustrašene čvrste može, ki se nikogar ne boje. — Gospod župnik, ali se ne sramujete slišati tako pikrih, a resničnih besed iz ust priprostih kmetov?

Že več kot preveč. Vse kar je prepolno gre čez, ali pa poči in vsake reči je enkrat konec. — Celjska Domovina št. 86 t. l. zadeva nas Ponkovljane, kakor znano, zavoljo volitve deželnih poslancev, katere mi po načertu nam vsilajočih kandidatov nismo v poslanstvo volili, in sicer stem, da smo posebno klobaso pekli. No, kaj hočemo reči na ta sirovi dopis? Ja drugačia nič, kakor da taisti dopisnik mora gotovo biti iz sorodbine mesarja klobasarja, ki nam klobaso predbaciva in taisto za olepšanje dopisa rabi. — Ali ne mislite pa, da bi se mi Ponkovljani kedaj tako daleč zmotili in v poslanstvo dohtarje, profesorje ali duhovnike volili. V tej zadevi vas ne poznamo. Občeznani in mnogospoštovani kmet iz Hotunj, gospod Jože Zdolšek je sposobnejši za poslanca in zastopnika kmeta, kakor deset še le komaj izvaljenih dohtarjev, profesorjev ali duhovnikov. Vedite pa, da se gospod Zdolšek svojim sokmetom ni nigdar za poslanca vsiljeval in ne kandidiral, kakor klerikalci in vendar je dobil precejšno število glasov. Mi že vemo kaj delamo, samo to vas boli, ker nečemo tako plesati, kakor vi godete. Dalje je poročal taisti žlabudravi „Naš Dom“ št. 24 t. l. da je kmet Jože Zdolšek ob času volitve na boben tolkel. To je gotova pomota v dopisu. Dopisnik taistega članka je gotovo takrat na sebe mislil, gdo ve, kaj ga je zmotilo, da je narobe zapisal. Ja, na Ponikvi imamo sicer boben, ali škoda, da je koža počila. Želimo in radi bi bili, ko bi nam dopisnik omenjenega dogisa kožo dal, da jo poskusimo, kaki glas bi imela. Toraj ne pozabite glas naše prošnje. Tudi neki ponkovlanski samotar se je v tistem obrekljivem „Naš Dom“ št. 25 t. l. oglasil. On

opisuje namreč, kako je poslušal in gledal na daljnodel ob času volitve volilnih mož proti Ponkovlanski občinski pisarni in dalje tje proti Solčavskim planinam, Seveda da je še tega tudi bilo treba. — No ti ubogi samotar, oj ti nedušljiva sirota, vemo kaj ti manjka, — saj si gledal in se gledaš, pa kam? tje proti zapadu, tje v savinsko dolino, al veš zakaj? Ako nam nočeš sam povedati, bodemo ti povedali v kratkem sami. Vsem dopisnikom gori imenovanih in na nas Ponkovljane doposlanih dopisov, pa srčno zahvaljujemo za njihove klobasarije in jim želimo, da bi jih še Celjska „Drobovina“ v bodoče ne zgrešila. Konečno pa vedite, da kedaj bomo zopet klobaso pekli, vam nebomo jesti rekli, — na strani boste stali, in od daleč jo vohali! Naprednjaki iz Ponkve.

Razne stvari.

Kakšen je bil prazgodovinski človek? V Krapini na Hrvaškem so izkopali deset odraslih ljudij in nekaj otrok iz prazgodovinske dobe (toraj iz davno pretečenih časov še pred Kristusovem rojstvom.) Dvorni svetnik Hagen je fotografiral in opisal te ostanke naših pradedov. Značilno je, da so govorilne mišice še tako slabo razvite, da se lahko zanesljivo sklepa, da ti ljudje še niso imeli-govorice. Glave so neizmerno velike, obraz širok, nos ploščat, truplo dolgo, noge pa prav kratke. Najdba bo močno vplivala na Darwinov nauk.

Koliko stane strel iz kanona. Avstrijska mirovna družba je izračunila na svojem zadnjem shodu, da velja vsak strel iz velikega topa, kakršne imajo sedajne vojne ladje, smodnik in krogla 4160 kron. Ako pa se pomisli, da je tak top po 93 strelih neraben, kar zopet velja 4340 kron, tako da znaša enkratni strel nič manj kot 8500 kron.

Čudna prirodna prikazen. Iz Amerike se piše o čudni prirodni prikazni, ki so jo ondi videli dne 23. p. m. ob petih v jutro. V tem času se je pokazal izpod meseca, ki je stal visoko na nebu, ogjen steber, mnogo svetlejši, kakor mesec. Prikazen je v treh minutah izginila. Bila je to najbrže meteorska (metličarska) zvezda.

Starost živalij. Slon učaka največjo starost 150 do 200 let, papiga, vrana in labod 100 let, enako orel in pav, goska 50 let, konj 40 let, pes in rak 25 let, mačka 18 let, koza in ovca 10 let, domači zajec 8 let, poljski zajec 7 let, čebela pa živi po leti 6 tednov, le one čebele, ki prezimujejo, ostanejo delj časa pri življenju.

Kaplan zastrupil župnika? 59letni župnik Strnad v Bistrici, občina Pulst na Koroškem in njegov kaplan 30letni Tomaž Mažek, sta živila kakor pes in mačka. V nedeljo dne 7. decembra se je župnik Strnad, ko je pri sv. maši zavžil vino, nakrat nezavesten zgrudil na tla. Prenesli so ga v njegovo sebo, kjer je še le po poldrugi uri prišel zopet k zavesti. Poklicani zdravnik je izrekel, da se je to zgodilo vsled zastrupljenja. Preiskali so mašno vino ki se je izkazalo da je zastrupljeno in sicer z tvarino ciankali. Ljudstvo

je nad tem hudodelstvom razburjeno in je vse enega mnenja, ali javno svoje mnenje izreči si ni upal nikdo. Žandarmerija je konečno dognala, da je vino iz domače fare in se je tudi izkazalo, da je k temu vnu imel pristop kaplan Mažek, kateri si je priskrbel tudi onega strupa. Dotični kaplan je rodom iz Prage. Sumljiv je tega dejanja kaplan tako, da ga je dejelno sodišče v Celovcu dalo prejeti in ga je zaprl. Časniki pišejo, da je bil kaplan v neki preiskavi, pri kateri bi imel kot priča glavno besedo župnik in da ga je baje vsled teh razmer hotel spraviti iz tega sveta. Videli bodemo pozneje, kaj bode dognala sodnija.

Pomešano mleko. Dne 25. novembra sta prišla v Ptuj nenadoma dva uradnika preiskovalnega zavoda za živež v Gradcu ter sta začela preiskovati mleko pri mestni mitnici. Našla sta v 18 slučajih mleko pomešano z vodo in se bodejo dotični prodajalci mleka zaradi take sleparije morali zagovarjati pred kazensko sodnijo.

Zunanje novice.

Poroka med levi. Neki lastnik zverinjaka v New-Yorku je hotel prirediti občinstvu nenavadno predstavo ter je razpisal 2500 dolarjev mlademu paru, ki bi se hotel poročiti med divjimi levi v zverinjaku. Oglasila sta se Nemka Berg in Holandec Horn. Po dolgem iskanju so našli tudi duhovnika, ki je šel za dobro plačo v zverinjak poročat. Ženin se je precej tresel, ako je prišla katera zverina preblizu, nevesta pa se ni toliko bala lesov, kakor da bi ji ženin zbežal. Končno sta bila zvezana ter sta zmagovito med ploskanjem občinstva zapustila kletko.

Huda burja. V Trstu je bila dne 6. tega meseca strašansko huda burja. Več ljudij je ponesrečilo. Burja je tri žene vrgla s tako silo ob zid, da so bile težko poškodovane. Jedna teh je umrla, drnga je v smrtni nevarnosti.

Gostija brez neveste. V Starčovi je imel kmet Sirčev hčerko, ki je slovela za prvo lepotico. Odbila pa je vse snubač, ker je ljubila revnega mladeniča Dušana Petroviča. Oče pa jo je prisilil, da se je udala za bogatim kmetom Rado Božičem. Ko so se peljali svatje v cerkev, skočil je nenadoma v nevestin voz, preden je mogel ženin prisesti, ljubček Petrović ter pognal konje v tek. Šele proti večeru sta poslala voz nazaj, a njunega skrivališča niso našli. V kljub temu pa se je vršilo gostovanje dalje brez neveste, in ženin je celo plesal.

Lev, ki ga je bolel zob. Veliki in stari lev v zverinjaku v St. Louis v Združenih državah v Ameriki jebolehal za obolenjem zob. Zobozdravnik mu je vrgel v mesu več porcij morfija, (prašek ki povzroči spanje), lev je zaspal in zobozdravnik mu je s kovaškimi kleščami izpipal pokvarjen izglođan kočnik. Drug dan je imel sicer lev še malega „mačka“ po prašku, a zdaj je zopet zdrav in vesel.

Umor na nemški ladji v Atenah. Ko je prispeala pred par tedni „Loreley“, ladja nemškega poslanika

iz Carigrada v Atene, ostala je zaradi popravila v pristanišču Pireju. Moštvo in časniki so stanovali v mestu, ladjo je stražil po noči le eden podčastnik. V noči 17. je imel nočno stražo podčasnik Biederitzki. Ko je prišel po noči časnik stražo pregledat, je našel stražnico prazno. Manjkal je tudi železni zabor z važnimi spisi in blagajna. Biederitzkega je našel prebodenega na krovu.. Ker so pogrešali tudi matroza Kohlerja, ki je spal tudi na ladji, se je mislilo, da je bil tudi ta umorjen in najbrže v vodo vržen. Blagajno in zabor so našli daleč proč na pečinah, ker ju lopov ni mogel razbiti. Poveljnik ladje je očitno dolžil Grke zločina, vsled česar je prišlo do hrupnih demonstracij. Tudi vlada je odločno protestirala. Pozneje je policija prijela pogrešanega matroza Kohlerja, ki je priznal, da je umoril podčastnika ter oropal ladjo. K pogrebu umorjenega je poslal celo kralj svoje zastopnike, kaljica pa je poslala krasen venec.

Zopet je šel eden v luknjo. Časnik „Sl. N.“ piše o katoliško-narodnem gospodarstvu tako-le: „Božji mlini meljejo počasi, a gotovo.“ Tako govore kaj radi naši klerikalci in sedaj imajo priliko se prepričati o resničnosti tega svojega pregorova. Božji mlini meljejo počasi katoliško gospodarsko organizacijo, a zmleli jo bodejo gotovo. Zdaj se je zopet podrl jeden teh stebrov katoličanstva v kranjski deželi. Zvestega prijatelja, dr. Brejca, Janeza Podjeda, predsednika katoliške posojilnice v Cerkljah, je zgrabila roka pravice. Ta človek je uganjal v cerkljanski posojilnici čudne reči — kradel in goljufal je, kar se je dalo, kakor se pač godi po različnih klerikalnih zadrugah. Tako je n. pr. neki posestnik vzel posojila 1000 K, vknjiženih pa ima 1855 K, za kateri kapital tirja sedaj kaplan Kosobresti. Neki drugi posestnik je vzel 800 K posojila, vknjižili pa so mu 1600 K. Takih slučajev je še več. Vsled tega je državno pravdništvo dalo zapreti katoliško-narodnega prvaka Janeza Podjeda. V nedeljo popoldne sta dva orožnika pripeljala Janeza Podjeda v klenjenega v Ljubljano in ga oddala deželpi sodniji, kjer je sedaj zaprt. — Zakaj pa same posojilnice? Bog ve! Hranilnice (sparkase), katere imajo državno nadzorstvo, niso nikdar kaj tacega provzročile.

Ženitev na sodno povelje. Na Dunaju je bil tožen te dni knjigovodja Matija B., da je Otiliji H. ko je še bila ta 14letna deklica, obljudil zakon. Rekel je namreč proti Otilijini materi: „Hranite mi svojo hčerko, nobena druga ne bo moja žena kot le ona“. Sedaj je Otilija 18letna ter zahteva izpolnitve dane besede. Ker ni storil tega „ženin“ zlepa, šla ga je tožit. B. se je na vse načine izvijal, a sodnik mu je določil samo 14 dni roka, ko mora prinesti poročni list, sicer ga obsodi. Ubogi ženin je prosil vsaj za daljši rok, toda sodnik mu je reklo, da je imel dovolj dolgi rok 4 leta, a sedaj ni več časa odlagati. In udal se je. Ali bo srečen ta zakon?

Gospodarske stvari.

Žrebica, ki se poti. Žrebice se včasih nenavadno močno potijo (švicajo). Temu je več vzrokov, ki pa so večinoma posledica neprimerne reje. Če je bila žrebica večinoma v hlevu vzrejena in krmljena s krmili, ki tvorijo ne le preobilno mesa in masti, ampak tudi veliko topote, potem je čisto naravno, da se bo ob vsakem večjem pregibu precej spotila. Dajte žrebecam dovolj pregiba ter primerno kromo, t. j. dobro seno (pa ne detelje) in oves. Žrebice z ozkimi prsi, toraj z majhnimi pluči, se istotako rade in hitro potijo; v tem slučaju ni nobene pomoći. Ne-navadnemu potenu more biti vzrok tudi kaka boleznen, ki je sicer navaden človek ob njenem pričetku ne pozna; zato se priporoča obrniti se do kakega živinozdravnika.

Kako se zdravi driska pri teletih. Če ne pride driska pri teletih od prehlajenja, potem ima svoj vzrok v krmu, ki jo dobivajo krave, ali v kužni bolezni, ki napade povrsti vsa teleta. V prvem slučaju je kromo premeniti in pokladati po možnosti dobro suho klajo in krmila, ki ne delajo preobilne kisline v želodcu. Zlasti se je ogibati pokvarjene krme, gnilega krömpirja in repe, zaduhle slame itd. Če je pa driska kužna, potem je vsekakor poklicati živinozdravnika, da bolezen v kali zatre drugače še je več škode pričakovati.

Krave, ki so prišle ob mleko. Velikokrat se zgodi, da imajo krave pred oteletvijo mnogo mleka, tako da ni mogoče z molžo ponehati. Ko pa so povrgle tele, potem pa nimajo skoro nič mleka. Vzroki tega so največkrat različni. Pred vsem je napačno, ako se breja krava do zadnjega molze, ker se to navadno poznej kaznuje. Ako je zgubila krava potem ko je povrgla tele mleko, potem ni drugače pomagati, kakor pravilno molsti in vselej skušati dozadnje kapljene pomolsti. Če so mlečne žleze zdrave in nepremenjene, ostale, se bo mlečnost samo od sebe povrnila, kar se navadno kmalu zgodi. Če se je pa z mlečnimi žlezami zvršila kaka izprememba, da več pravilno ne delujejo, potem navadno ni nobene pomoći več, izvzemši, če živinozdravnik na podlagi preiskave dožene kak vzrok, ki se da odpraviti.

Poslano.*

Iz Lukavec pri Sv. Križu na murskem polju. Ljub „Štajerc“ ne bodeš mi zameril, da spet želim mal prostorček v tvojem cenjenem listu. Ljubi čitatelj „Štajerca“, mogoče, da Vam je znano, da jedne druge decembra dobil pred sodniškim poslopjem dohatar Grossman 3 mastne s pesjim bičem. Zakaj sem mu jih odmeril Vam hočem sedaj naznaniti. Moj prihodnji zet me je tožil zaradi 200 kron. Cenjenih sem imel 15 svinj in se je nastavila prodaja na dan 22. novembra. Takrat sem položil dohtorju Grossmannu slavnemu nasledniku dohtorja Rozina, 170 kron. Ostalo je še za plačati 30 kron. Jaz sem mu naročil naj iztirja dolg v znesku 61 kon in od Stromajarja

196 kron. Takrat je bil namreč moj zagovornik in kot zagovornik in tožitelj delal je na dve strani proti vsakemu. Med tem časom se je ta ljubi kmečki prijatelj dohtar Karlek spravil zavoljo 30 kron na mojo posestvo in je hotel prodati, čeprav znaša vrednost svinj 160 kron, in so bile svinje cenjene. Naredil mi je toraj ta kmečki prijatelj nepotrebnih stroškov 39 kron. Ko sem to pozvedal, sem mu takoj prisodil pasji bič, ker sem hotel da pride cela stvar do odvetniške kamore v Gracu. Dne 2. decembra imel sem obravnavo z Makovcem zaradi 60 kron. Dohtar je sedel lepo mirno pri obravnavi, ker je hotel, da bi jaz tožbo izgubil. Jaz pa sem ga počkal doli in sem mu dal tri tople s pasjim bičem po plečah. Ljubi kmetje, dal pa sem mu jih zato, ker sem mislil, da me bode pravično zagovarjal, on pa tega ni storil. Nadalje sem imel upanje, da mi on ne bode delal več stroškov, ker sem mu bil itak izročil za iztirjati 257 kron. Za vsako to reč je dobil eno po hrbiti. Tretjo pa sem mu pritisnil iz ljubezni, ker je bil moj zastopnik in mi je napisil 39 kron 48 vinarjev stroškov. Vsi stroški radi 200 kron znašajo 95 kron 88 vinarjev. Glejte ljubi kmetje, bilo mu je teh 95 kron 88 vinarjev premalo in hitro si je zmislil še na svinje, čeprav je hotel že posestvo prodati. Naredil je tožbo in zopet 8 kron 49 vinarjev stroškov. Ali tukaj si se opekel gospod Grossman, ker je sodnija spoznala tožbo kot nepotrebno! Ljubi čitatelji „Štajerca“, tako ravnajo slovenski dohtarji z nami kmeti! Ljubi oča Karlek Grossman, ko bi Vi bili dali Vašega Karleka rabi čevljarskega učit, bili bi še sedaj na svojem posestvu, ki Vam je bilo prodano za 16.000 kron. Vaš dohtar Grossman nas želi pregnati iz naših domačij, sicer pa mu tega ne zamerim, ker že itak ni pravi kristjan, saj je jedel že leta 1894 na veliki petek pri Kapeli v gostilni g. Horvata gosinje jetra, dokaz — slabe vere. Z Bogom gospod dohtar!

Neustrašeni Mavrin, kmet in sedlar.

* Uredništvo je odgovorno za ta dopis samo toliko, kolikor to zakon zahteva.

Loterijske številke.

Trst, dne 29. novembra: 81, 88, 55, 90, 72.
Gradec, dne 6. decembra: 19, 50, 86, 78, 63.

Pisma uredništva.

Dopisniku iz Ptujse Gore. Premaganemu sovražniku se odpusti.

Dopisniku na Čatežu ob Savi. Stvar je premalenostna in preveč osebna, moramo toraj odkloniti. Pišite kaj važnejšega. Pozdravimo.

Grebinje na Koroškem. Dopisa ne moremo sprejeti, ker je v tem času nezanimljiv in sploh preobširen. Prosimo kaj drugačja. Le naprej!

„Štajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (atres) predragačimo, uljudno prosimo, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (atresa) tudi ravno tisti naslov, pod katerev je naš časnik poprep dobil; tisti, ki imajo na svojih naslovih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto število zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne

prigodijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Štajerca“ od nas po pošti še ni prejemal, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanwajzunge), ki se nahaja na lev strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošlje denar po poštnem čeku, in hoče naročnino ponoviti, naj zapiše na sredini čeka, to je nad besedami

Erlagschein — Položnica

te-le besede: „Ponovim naročnino“ ali pa samo število, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (atres), kakšnega dobiva od nas pisane ali tiskanega. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošlje naročnino tudi po poštnem čeku, katerega je od kakega svojega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“

St. 47.178.

Razglas.

Štajerski deželnki odbor je sklenil v svrhu polne izobražbe viničarjev o obdelovanju amerikanskih trt tudi v letu 1903 po eden stalni viničarski kurs en sicer na:

1. deželnki sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru,
2. deželnki viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,
3. deželnki viničarski šoli v Ljutomeru in
4. na deželnki osrednji trtnici na Spodnjem Bregu pri Ptuju prirediti. Ti kurzi pričnejo se s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1903.

V Mariboru se bode v letu 1903 14, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20, in na Spodnjem Bregu 30 mladih zemljiško-posestniških in viničarskih sinov sprejelo.

Ti dobijo tam prostoto stanovanje, celo hrano in razen tega še po 8 kron na mesec.

Izobrazba na teh kurzih je v prvi vrsti praktična in samo tako daleč tudi teorična, kolikor se to za preddelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno izkaže. Po sklepku kurza dobil bode vsak udeležnik spričevalo o svoji uporabnosti.

V svrhu sprejema v enega teh kursov imajo prosilci svoje nekolkovane prošnje najpozneje do 10. januarja 1903 poslati deželnemu odboru.

V teh prošnjah označiti je natančno, v katerega zgorej imenovanih poučnih zavodov želi prosilec vstopiti in je še pridejati:

1. Izkaz, da je dotični 16. leta svoje starosti že prekoračil,
2. pravno spričevalo, katero je potrditi po župnijskem uradu,
3. zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na kaki nalezljivi bolezni in
4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri nastopu morajo se prosilci zavezati med celem časom kurza (od 15. fabruarja do 1. decembra 1903 nepretrgano v kurzu ostati in se vsem v izobrazbo se tičočih določil deželnih strokovnih organov podvreči.

Gradeč, dne 20. novembra 1902.

Od štajerskega deželnega odbora.

Razglednice za božič in novo leto!

100 komadov za 3 krone, dobro izbranih za 4 krone, finih za 5 kron, najfinjejsih za 6 kron izdeluje
tiskarna W. Blanke-ja v Ptiju.

Trgovino z mešanim blagom

gostilno za vino, žganje in s trafiko, ki je oddaljena od farne cerkve minut in od železnične postaje pol ure, se da v najem. Več pove Pirsch pri Sv. Jerneji pošta Sv. Duh Loče pri Poljčanah. 740

Lepo veliko posestvo na Koroškem

se pod ugodnimi pogoji in po nizki ceni odda.

To posestvo je oddaljeno poldruge uro od železnične postaje in uro od mesta Pliberka (Bleiburg), leži na lepem ravnom kraju in sega 63 oralov (johov) travnikov, gojzda in njiv.

Na tem posestvu stoji lepa zidana hiša, ki ima 3 sobe, 2 kleti, lamro, 1 kuhinjo in veliko lepo podstrelje. Hlev tik hiše je z obokom elban za 24 glav živine z uto za steljo. Zgoraj je lep prostran škedenj parmo. Tega hleva se tiči zopet veliki škedenj z veliko parmo in za voze. Nad to uto je lepa lesena žitnica. Tik hiše je uta za drva. Inski hlevi imajo veliko dvorišče, skozi katero je napeljana dobra teča voda. Vse je v dobrem stanu. Iščejo se samo pridne roke za obdvanje. — Zraven se tudi proda nekaj gospodarskega orodja.

Celo posestvo se ceni **13 tisoč krov**, 8 tisoč krov ostane intariranih, ostanek se mora izplačati. Omenjenih 8 tisoč krov se plačuje amortizacija, to je tako, da se z obrestmi vred plačuje tudi kapital.

Več se izve pri načelniku posojilnice **Tomažu Plešivčniku v Pliberku (Bleiburg) na Koroškem.** 743

Iščem učenca

lončarsko obrt, kateri je od poštenih staršev in ima dobra šolska izvedala. Ker imam veliko lončarijo, se bode pri meni mnogo naučil. Naslov: Wesiag Josef, lončarski mojster v Ptiju. 753

Pekovski učenec

den, vsaj 16 let star, se takoj sprejme v učenje pri Jos. Ornig-u Ptiju. 750

Redka priložnost!

Nobena sleparija!

En par močnih zimskih štifletnov za možke ali ženske s suknjem podšivom (furo) in dvojnimi (dopoljnimi) podplati se dobijo za samo **3 goldinarje** 752

trgovini Bratov Slawitsch v Ptiju.

naročilu zadostuje, ako se pove samo dolgost podplatov v centimetrih.

Zima se je letos pri- snega je dosti, ki se do spomladni ne čela zgodaj, bode stopili; vsaki sprevidi j, da se stelje ne bode zamoglo več dobiti Iz tega vzroka sem vpeljal

norostno steljo (Torfstreu)

v balah po 100 kilogramov

z pride že radi tega ceneje kot slama, katere tudi primanjkuje, ker dobivam v celih vagonih.

Prosim tedaj cenjene posestnike zemljišč in vinogradov, da naročila takoj zaupno napravijo meni, ker se po takem blago lahko vleže kar od kolodvora, in se tako prihrani dovoz v moj magacin.

Popis o prednostih tega blaga kot nastelje in gnojilnega edstva se lahko vedno pri meni pogleda, kjer tudi z ozirom na mnogo naročenega blaga naredim primerno ceno.

Spoštovanjem

Jos. Kasimir v Ptiju

prična z materialnim in barvnim blagom, deželnimi pridelki, zaloga naranča iz kletij W. Hince-ja v Ptiju in zaloga piva Bratov Reininghaus iz Steinfelda.

Učenec

zmožen nemškega in slovenskega jezika se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe naj se pošloje na g. Maksa Koserja na Framu pri Račah. (Frauheim bei Kranichsfeld. 724

Čudovito glasbeno orodje!

Novo!

Novo!

Trombino

je najbolj zenačna iznajdba sedanjega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh društvenih krogih tako hitro priljubilo, je izvrstno in elegantno narejena trompeta z močnim glasom, na katero moremo trobiti, samo ako se pridenejo k temu pristojni traktivi z notami,

tores brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsako melodijo. Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ako kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godelc, dočim prej o taki spremnosti nihče ničesar ni slutil.

Najlepša zabava za hišo, društva, veselice, izlete (tudi s kolesi).

Vsek trak z notami ima 1—2 igri (pesmi, ples, kočačnice itd.) in vsakemu instrumentu je priložen bogat imenik pesmij.

Trombinu stane z lahko umetvnim navodilom: I. vrsta, kako fino poniklana z 9 glasovi 3 gld. 50 kr. II. vrsta, kako fino poniklana z 18 glasovi 6 gld. — Trakovi z notami za 1 vrsto 30 kr.

Trakovi z notami za II. vrsto 50 kr. Razpošilja po poštnem povzetju:

Henrik Kertész

Dunaj I., Fleischmarkt 9—901 703

50 polovnjakov izvrstnega vina

lastnega pridelka, za kojega pristnosti se jamči, proda veleposestnik v Halozah. Naslov pove upravitelj „Štajerca“. 732

Hlapca k volom

ateri je priden in močen (starejši ima prednost) sprejme V. Leposcha v Ptiju. 735

Učenec za trgovino

z mešanim blagom, kateri je zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme v učenje pri K. Fürst-u v Radgoni, poštu predalo. 736

Viničar

kateri ima štiri delavnne moči, se sprejme pri Francu Vehovar, posestnik vinogradov v Framu pri Račah. 748

Resnična ženitna ponudba

25-leten pošten fant, kateri ima 5000 krov gotovine, se želi priženiti k vlovi brez otrok ali pak deklici, ki ima vsaj 4000 krov gotovine, ali bogato posestvo ali pa kako obrt. Ponudbe je poslati do 10. januarja 1903, če mogoče s fotografijo vred, pod naslovom: „Srečno življenje“ N. N. št. 125, poste restante Missling na Štajerskem. 751

Proda se malo posestvo.

Hiša ima dve sobe, kuhinjo in klet. Tik hiše je hlev in skedenj. Najbolj pripravno je to posestvo za kakega rokodelca. Hrami so pokriti z opeko (ciglom). K posestvu spadata dela gozda in dva vrta. Vprašati je pod naslovom: V Dvoru hiš. št. 21, pošta Pliberg (Bleiburg), Koroško. 741

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato zalogu posebno v Švici nakupljene zlate in srebrne ur, veliko zalogu zlate in srebrne po čudovito nizkih cenah.

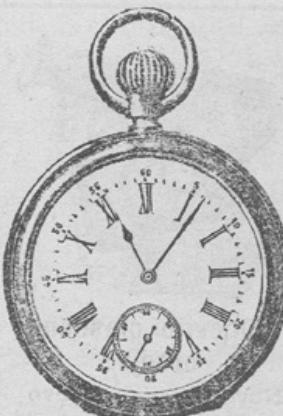
Sreberna oklepna verižica 30 cm dolga,	15 gramov težka gld.	1·10
" " " 30 "	20 " " " 1·40	
" " " 30 "	50 " " " 3·20	
" " " 30 "	100 " " " 5·—	
Ura budilka gld. 1·50 in " 1·90. — Sreberne žepne ure od gld. 4·— dalje, nikelnaste gld. 2·50.		

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastonj in poštne prostozave in trgovine zlatnine in srebrnine, delničar prve Švicarske tovarniške družbe ur v Bielu in Genovi, zalagatelj c. kr. dolonjske železnice.

Ljubljana, glavni trg.

Vse blago je pri c. kr. kontroličnemu uradu puncirano.

746

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598
glavni trg št. I Ptuj glavni trg št. I
tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
priporoča svoje

**ure, prstane, veri-
žice za ure in uhane.**

Vse po najnižji ceni.

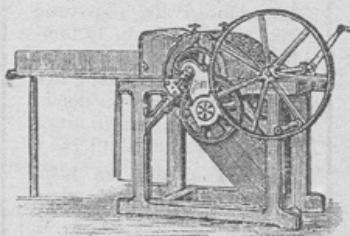
Za vse ure se jamči. Švicarske
žepne ure iz nikela za

tri goldinarje in dražje. **Stebrene žepne ure** od 4 gold. 50 kr.
naprej. **Budilnice** za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila
se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozorjam še mojo bogato zalogu **uhanov** in **prstanov** iz srebra,
zlate in drugih kovin. **Stebreni prstani za zaročence** od 40 kr. naprej.

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
izboljšane
vitále (Göpel)
mlatilnice

z najnovejšimi podlagami
(lagerji), lahko tekoče

Dalje **stroje za rezanico delati, trijerje** in
mline za šrot.

Kupeu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo
voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo
poštne prosto in zastonj. 621

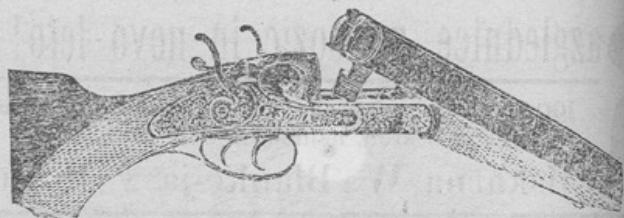
Brata Slawitsch

v Ptaju

priporočata izvrstne **šivalne stroje**
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:
Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 „ — „
Singer Titania 120 „ — „
Ringschifchen 140 „ — „
Ringschifchen za
krojače . . . 180 „ — „

Minerva A . . . . . 100 „ — „
Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „
Howe C za krojače in črevljarje . . . 90 „ — „
Cylinder Elastik za čevljarje . . . . 180 „ — „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po
pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 643

FRANZ SODIA

tvornica pušk v Spod. Borovljah na Koroškem (Unter-Ferlach in Unter-Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizborneja
dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane
cine s podobami pošiljajo vsakomur, kdo mi pošlje 15 kr. v marki
poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohajal.

Kranjski prašičji redilni prašek.

Cenjeni gospod! Moje svinje niso žrle in so bile mršave.
Slučajno dobil sem od nekega mojih ljudij za poskušno en za-
vitek prasičjega redilnega prašeka; in čuditi se je, jaz svojim svinjam
ne morem od tega časa zadosti s krmo postreči, tako hlastno žrejo
in se jako debelijo. To je povzročil ta izvrsten redilni prašek,
katerega iz hvaležnosti vsakomur najtopleje priporočam. Prosim
da mi takoj pošljete po pošti 5 zavitkov takega redilnega prašeka.

S spoštovanjem

31./10 1901. **Jožef Englisch**, železniški mojster, Belišče v Slavoniji.

Ta prepis se popolnoma tako glasi kakor original, pisan na
dopisnici, katera je markirana s št. filari in z vinarskima markama.
Ljubljana. 3./10. Spoštovanjem Ivan Plantan, c. kr. notar.
Pri zdravih svinjah, so li iste stare ali mlade, zadostuje en za-
vitek doktor pl. Trnkoczy-jevega prasičjega redilnega prasaka
za sovinarjev, da postanejo mesnate, debele in mastne. Meso po-
stane tudi okusnejše. Pet takih zavitkov velja samo 2 kroni.

Dobiva se v vseh trgovinah, aka pa ne, pa po pošti Naslov se glasi:

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko. 691

Pri tej se tudi dobiva: dr. pl.
Trnkoczyja **balzam** (že 30 let sve-
tovnozan). 1 stekl. 20 h, 12 steklenic
2 kroni, 24 stekl. 4 krone prosto po-
štne, 6 ducatov samo 10 kron, poštne
prosto. — Izborne **želodečne kapljice**
(enake prejšnjim **Marijaceljskim**
kapljicam, želodčnemu grenkemu likerju, ze-
liščnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 kroni. —
Pilne odvajjalne, želodec čisteče. 1 škatla 42 h, 6 škatel
2-10 kron. — **Kašlev, pljučni in prsn Sok ali zeljiščni sirup**.
1 stekl. 1-12 kron, 6 stekl. 5 kron. — **Drgnilni, udov in pro-**
tinski cvet. 1 stekl. 1 krona, 6 stekl. 4-50 kron. — **Tinktura**
zoper kurja očesa. 1 skekl. 80 h, 6 stekl. 3-50 kron. — **Raz-**
tvarjajoči čistilni čaj. 1 zavitek 1 krona, 5 zav. 4 krone. —
Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od zdravnikov hvalijo
ta sredstva.

691

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju
zraven klalnice in plinarske hiše postavljen je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d.

30

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. Za vsaki instrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj-

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Pri slabem prebavljanju in njegovimi postranskimi posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodca in sploh, ako se v človeku preobilno napravi kislina; ako ima čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en košček sladkorja 20 do 40 kapljic **A. Thierry-jevega balzama.**

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se ukrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanjou porabo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovan varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjene besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravo ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vsakih drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati. Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijen vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povzroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajača tuja telesa vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem loričku vžgano varstveno znamko in firmo. 745

Brata Slawitsch v Ptiju

trgovina z niirenberškim in galantrijskim blagom

prodaja igrač, drobnega blaga, različnega obuvala (Schuhwaren), različne kužnhovine (Pelzwaren), pletenin (Wirkwaren), perila za možke, posebno tudi za delavce.

Na debelo.

Na drobno.

Priporočava vse v to stroko spadajoče reči, po tako nizki ceni in prosiva kupce, naj poskusijo, da se bodejo o najini točni in pošteni postrežbi prepričali

U najini podružnici (filiali) ravno tam, kjer se pride čez most v mesto, se dobi vso **manufaktурно blago**, pravo domače **platno** za ruhe in za perilo, kakor tudi za vsako obleko. Posebno izvrstne **odeje** imava v zalogi, potem tople **robe**, sploh vsakovrstno zazimo potrebno blago, kakor pletene **srajce** (Jägerhemden), **suknje**, strikane **nogavice** in **rokavice**, **hlače** za možke in ženske tudi jako trpežne in tople **zimske kape**.

Prosiva skusite!

Celo obleko za moškega ali za žensko kakor **srajco** (Jägerhemd), **hlače**, **nogavice**, **rokavice**, vse jako toplo, dobite že samo za 4 krone.

Ravnoram imava tudi trgovino špecerijskega blaga in sicer: najfinješo ogersko **moko** (melo), izvrsten pravi domači **špeh**, **svinjsko maščo** in vse drugo, kar spada k špeceriji.

698 Ako naroči kdo kaj po pošti, se mu točno pošlje in sicer po poštnem povzetju (Nachnahme), ako nama ni znan.

Ravno sedaj je izšla zopet knjiga (2. izdaja)

viničarski kažipot (Weinbauers' Berater),

navodilo kako se zopet nasadijo vinogradi in kako se morajo obdelovati (knjiga ima 35 podob) Izadjetelj te knjige je

JANEZ BELLE,

potovalni učitelj deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru ob Dravi. Knjiga je pisana v slovenskem in nemškem jeziku in velja eno kruno 20 vin. s poštnino vred 1 K 30 h. Že dejstvo, da se je prva izdaja, (in sicer 2000 knjig) v enem letu popolnoma izprodala, jamči za to, da je ta knjiga za vsakega vinorejca velike važnosti. Cena slovenske knjige je samo 30 krajcarjev.

Dobi se v kujigarni **W. Blanke** v Ptiju pa tudi v vseh drugih knjigarnah.

Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano) **meso**, najfinješe **klobase** vedno svežno (frišno) blago, priporoča po najnižji ceni

J. Luttenberger

mesar v Ptiju.

Zunajna naročila odpravijo se vestno in hitro!

!!Prosim, poskusite !!

Vsaki dan dvakrat se dobijo **sveže** (frišne) **pivovarske tropine** v pivovarni **Tomaža Götza** v Mariboru.

585

738

Hranilnica (šparkasa) v Ptuju.

P. n.

Dokazano je, da shranjuje mnogo kapitalistov svoje efekte in druge vrednosti tako, da niso v slučaju ognja ali pa vломa varne.

Radi tega smo kupili in postavili veliko

jekleno kaso katera ima predalce, ki se dajejo v najem.

Kasa je iz veleznane fabrike **S. J. Arnheim v Berolinu.**

Konstrukcija te kase je tako močna in varna, ker je tako urejena, da ni mogoče, da bi kdo v njo vtrli.

Mi priporočamo to kaso vsakemu, kateri hoče vrednostne reči shraniti. Shranijo se lahko: denar, zlatnina, dolžne pisma, zlate in srebrne reči. Vsaki, kateri kaj tacega shrani dobi svoje **predalce**, (imenovano **safes**), katero je **dvakrat zaklenjeno**. Ključ za predalce se njemu izročijo.

Za najemnino je plačati po sledečem načrtu:

Velikost	Visokost	Širokost	Globokost	za 1 leto	za $\frac{1}{2}$ leta	za $\frac{1}{4}$ leta
1	15 cm	25 cm	46 cm	K 8.—	K 5.—	K 3.—
2	25 cm	26 cm	46 em	K 12.—	K 7.—	K 5.—

Ta shramba je mnogo boljša, kakor vsaka domača kasa. Vsakdar, ki ima v njej kako predalce, je lahko predpoldan **od 9 do 12 ure po svoji volji porabi**, in mu ni treba zato ničesar plačati.

Vsakemu najemniku je za potrebne dela (kakor odrezovanje kuponov itd.) velika prostrana dvorana na razpolago.

Ta iznajdba se je v vseh velikih mestih jako dobro obnesla in se splošno uporablja. Uljudno prosimo naj si ogleda vsaki, kateri se hoče naše naredbe poslužiti to kaso, ker smo prepričani, da bo njo popolnoma odobravljal.

Z odličnim spoštovanjem

Hranilnica (šparkasa) v Ptuju.

Franc Schütz

pri Sv. Trojici
v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke žmleti ter sploh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je vso zanesljivo.
Pogoji so zelo ugodni.

722

Priporočam razun mojega špecerij-skega, materialnega in barvnega blaga:

Ogersko melo po 11, 12, 13, 14, 15, kr., vajnperle, rozine, fige, rožiče in kvas. Vsakovrstne dišave (gvirce), salpeter, smolo. Špeh, svinjsko mast, maslo, švicarski sir, sol, in harinke. Riž po 10, 12, 14, 16, 18, 20. kr. Kavo po 1 gl., 1 gl. 20, 1 gl. 40, 1 gl. 60, 1 gl. 80. Sladkor v grudah, kockah in zdrobljen. Spiritus za goretih, za žganje in jesih delati. Mast za čevlje mazati in mast za vozove. Vsakovrstne farbe, firnež ter pentin, in vsakovrstno blago najboljše vrste in po najnižjih cenah.

Jos. Kasimir v Ptuji

poleg „Štajerca“, kjer je bila poprej moja tralika.

707

Drogerija ali prodaja z dišavami

Max Wolfram v Mariboru

Herrengasse št. 33, priporoča

Poklajno apno za krave, da se pridela več in boljšega mleka in povzdigne jalo-vina.

Očetova ali jesihova esenca: $\frac{1}{4}$ litra te kislino da 10 litrov močnega, čisto okusnega namiznega jesih.

Snovi za most za napravo zdrave domače pijače. En liter narejene take pijače velja 3 krajcarje.

Vsake vrste zelišča, katera priporoča župnik Kneipp so frišna vedno v zalogi.

515

V Ptujski mestni plinarni (Gaswerk)

se prodaja

747

koks.

Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

462

4 pari čevljev

za samo 2 gld. 50 kr.

se poslijo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Posilja se proti poštному povzetju. Zaloga čevljev

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29.

Vsakemu poljedelcu se priporoča „dr. P. Schuppli-ja navodilo za živino- rejske tečaje na Oberhofu“.

V tej knjigi se nahajajo poučljivi predpisi
in nauki o živinoreji in živinovzgoji, mle-
karstvu in sirarstvu.

Dobiva se v vsaki knjigotržnici po nizki ceni.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 308051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uredu.

Mestni de-
narni zaved.

Giro konto pri
pedružnici avst.
ogersk. banke
v Gradeu.

Uradne ure
za poslevanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Trgovina z barvami in ščetinarstvom.

J. Sorko

v Ptiji.

Ungartorgasse 4, nasproti velike kasarne.

Najnižje cene!

Prodaja vsakovrstnih oljnatih barv (farb), firneža, terpentina, lakov, sikitifa, brunolina, laka za polituro, laka za usnje in železo, papirja za fladrate. Prodaja šablon, zlate, srebrne in bakrene bronce, kakor tudi vsakovrstne suhe barve. V zalogi so vsakovrstne barve, s katerimi lahko vsak sam barva stofe, rute i. t. d.

Ščentinarsko blago.

Priporočam vsakovrstne pinzelne in pripravo za lazuro, krtače, za obleko, krtače za glavo, za čevlje snažiti; konjske krtače iz čiste konjske žinje, krtače za govedo snažiti, gobe za vozove snažiti, gobe za šolarje, pasje biče, gajželnike, vso pleteničarsko blago i. t. d.

Zidarjem, mizarjem, sedlarjem i. t. d. dovolim posebno znižane cene.

Prevzamem tudi vsakovrstna slikarska in barvarska dela.

584

S spoštovanjem

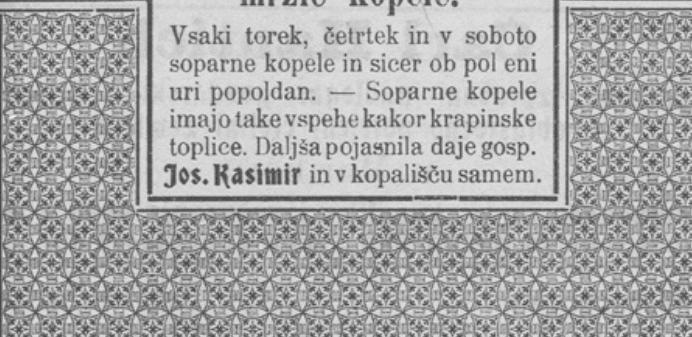
J. Sorko.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptiju.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inžener in oblastveno aut. mestni stavbni mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje iz petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth

inžener in oblastv. aut. mestni stavbni mojster.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznamo izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inžener in oblastveno aut. mestni stavbni mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba cest in potov, kakor tudi traciranje taistih.

Podzemski deli: (Tiefbauten) kanaliziranje, polaganje cevij, vodovodne stavbe.

Stavbe na površju (Hochbauten) in sicer: vile, hiše in gospodarska poslopja, fabrike in javna poslopja, adaptacije vsake vrste.

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau) obrestuje vloge po $4\frac{1}{2}\%$ in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 1 $\frac{1}{2}$ do 11 ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

Ravnateljstvo.

656

Močen učenec

699

z dobro šolsko izobrazbo se s celo oskrbo spreme v učenje. Karl Rayer, trgovec v Arzlinu pri Vojniku.

Andropogon

Postavno zavarovano dokazano najboljše sredstvo za rastenje las.

Zdravniško priporočeno. Uspeh zajamčen. Izdelovanje in glavna razpoljalnica.

P. HERRMANN

v Zg. Pulskavi na Štajerskem (Ober-Pusgau in Steiermark). Dobiva se v steklenicah po 3 krone tudi pri sledečih firmah: v Ptaju: Brata Slawitsch; v Mariboru: M. Wolfram, J. Martinz, G. Pirhan, A. Pirsternik; v Celji: A. Kolenz; v Radgoni: Pontek & Kramberger; v Celovcu: A. Schaffer; v Ljubljani: V. Petrič; v Slov. Gradeu: Bastianschitsch; v Poljanah: Krautsdorfer; v Konjicah: A. Stepischnig.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnici

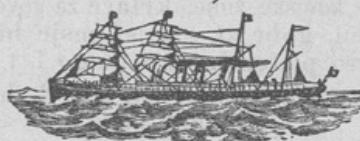
Most št. 194 (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . . gld 3-75
Prava srebrna remontoarka . . . . " 5-25
Prava srebrna verižica . . . . " 1-20
Nikelasti budilec . . . . " 1-75
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstavljeni ter tisoč priznanih pisem.

Iustrirani katalog zaston in poštne proste. 510

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 34. 537

Carl Hantich

državno izpršani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec

v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo Izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Redka prilika.

Čudovito po ceni.
400 kosov za 1 gld. 80 kr.

Ena draž pozlačena 36 ur natančno tekoča lepa anker-ura z kazalom na sekunde, za ketero se jamči tri leta, 1 eleg. verižica za gospode, 1 pravi srebrni prstan za gospode ali dame z žlahtnim kamnom, v ognju pozlačen, 1 par pravih srebernih uhanov, oboje ces. kr. puncirano, 1 fin nastavek za smodke z bernstajnom, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata, patentovana zapona 3% zlata, 1 f žepni nožič, 1 usnjata mošnja, 1 prakt. žepno toiletno zrcalo z etuijem, 1 ff žepni tintnik, 1 prijetno dišče toiletno milo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 36 komadov kin. čudežnih cvetlic 3 kom. čudovitih prekovanj, ki vzbujajo smeh in še 300 različnih predmetov, ki se v hiši potrebujejo. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštнемu povzetju ali če se denar naprej poslje samo 1 gld. 80 kr. skoz razpošiljavnico Ch. Jungwirth, KrakaW, F. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Črevljjarjem

Priporočava fini žamet (Schuhamt), lastin in vse kar rabi črevljjar za izdelovanje finega, pa tudi močnega in trpežnega obuvala. Cena jako nizka, blago dobro.

Brata Slawitsch, Ptuj.